

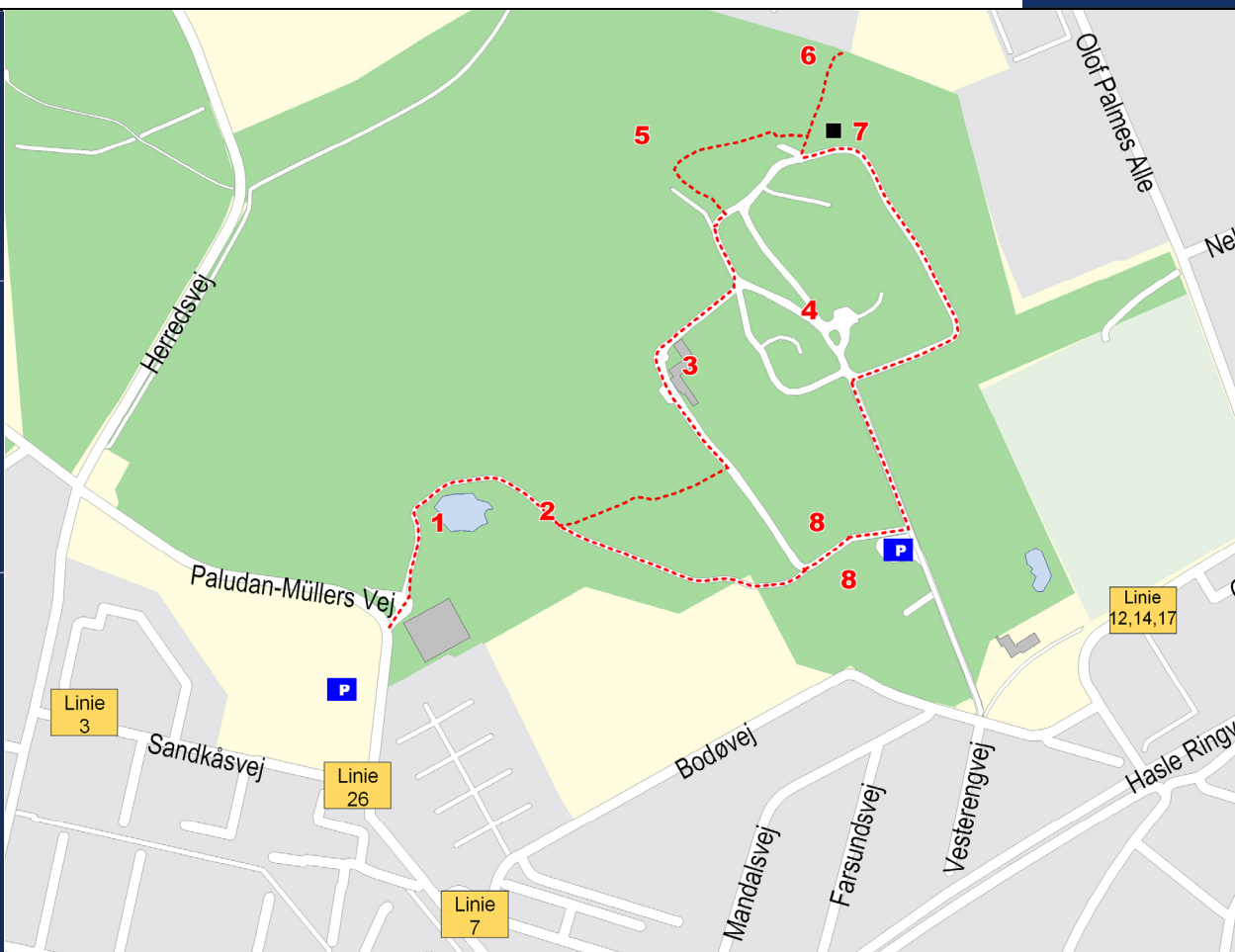
Vandretur nr. 2: Vestereng

Århus Kommune

Naturforvaltningen

Magistratens 2. Afdeling

Busstoppested	Linie	P-plads	P	Ruteforslag
Samlet rutelængde:	Ca. 2,5 km				
Tilgrænsende turforslag:	Nej				
Egnet for gangbesværede:	Nej. Store dele af ruten er trampesti.				

Om turforslaget

Turen starter og slutter ved parkeringspladsen over for Århus Firmasport. Der er ca. 4 km fra Århus midtby til Vestereng. Den foreslåede tur kan gås i et børnevenligt tempo på ca. 1 time. Buslinjerne 7 (Charlottehøj) samt 26 og 3 (Sandkåsvej) har stoppested tættest på Århus Firmsport. Alternativt kan man tage bus 12, 14 eller 17 og påbegynde turen ved punkt 8. Turen går gennem en del af den bynære natur i den nordvestlige del af Århus. Vesterengområdet er på næsten 60 ha og er sikret af Århus Byråd som et offentligt tilgængeligt rekreativt naturområde med mulighed for indpasning af rekreative fritidsanlæg. Området bruges af de lokale daginstitutioner, skoler, drageflyvere, rollespillere, kondiløbere, til geocaching mm.

Hunde må luftes uden snor på hele Vestereng, hvis de er under kontrol.

Fra april til september: Pas på kæmpebjørneklo, idet berøring kan medføre brandsår. Pas især på, at børn ikke rører planten. Naturforvaltningen foretager bekæmpelse, men det kan ikke undgås, at der i perioder er planter, der når en vis størrelse.

Vestereng

Navnet Vestereng kan dateres tilbage til 1683. Oprindeligt har området været benyttet som græsmarker, og først efter Stavnbandets ophævelse i 1788 og udskiftningerne blev Vesterenggaard opført i begyndelsen af 1790'erne. I 1939 blev gården købt af Århus Kommune, der nedrev avlsbygningerne og lod den lokale garnison anvende arealet til eksercerplads. Militæret benyttede området som øvelsesterræn frem til 1978.

Vestereng bærer stadig præg af den militære brug. Man kan se spor af voldanlæg, eksplosionskratere, bunkere mm. Bunkeranlæggene blev opført som ammunitionsmagasiner af tyskerne i 1943, og under krigen var Vestereng overtaget af tyske sikringsstyrker som øvelsesterræn. Også den tyske marine har været på Vestereng, da enheder af frømandskorpset K-Verbände havde hovedkvarter her. Som et kuriosum kan nævnes, at K-Verbände havde små enmandsubåde deponeret på Vestereng.

Langt det meste af området består af eng- og overdrevarsarealer. En typisk engflora vokser på en fugtig jordbund, mens overdrevsflora findes på en mere tør jordbund. Naturforvaltningen slår græsset én gang om året for at bevare den lysåbne naturtype, der uden pleje ellers vil springe i skov. Dermed bevares et anderledes og mere varieret plante- og dyreliv, og der åbnes mulighed for, at sjældne arter indfinder sig.

Turen

Vandhullet ved **(1)** er en tidligere **mergelgrav**. Mergel er en jordart bestående af ler og kalk, som tidligere blev brugt til jordforbedring i kalkfattige egne. Der ligger mange små søer i det danske landskab med samme oprindelse. Mergelgraven er domineret af vandaks, og om foråret og i forsommeren er der et rigt liv af haletudser og frøer.

Udsigtspunktet **Bilbjerg** på 84 m **(2)**. Herfra kan man se flere markante bygninger så som Lisbjerg Forbrændingsanlæg og Skejby Sygehus mod nord. Den mest karakteristiske bygning er nok det 38 m høje vandtårn mod øst, ved Randersvej. Det er opført i 1907-08 efter tegninger af arkitekt Charles Wissing. Fra Bilbjerg ses det tydeligt, at de områder, der ikke bliver slået, er ved at springe i krat/skov.

Bygningerne ved **(3)** danner rammerne for et **Team Danmark Center** for kortbaneskydning under Århus Riffelskytte Klub.

Turen går videre gennem **Vestereng Skov (4)**, der består af 6,5 ha plantet løvskov (1940) samt en del selvsåede træer. Der er arter som bøg, ask, ahorn, hestekastanje, hyld og et helt krat næsten udelukkende bestående af hvidtjørn. Ask genkendes på de sorte knopper, og tjørn har små blade og spidse torne. Særligt drosler er vilde med de vitaminrige frugter fra tjørn og spreder frøene over store afstande. Bøg, ahorn, hyld og hestekastanje er temmelig almindelige – ikke blot i visse skovområder – men også i villahaver. Frugterne fra bøg og hestekastanje har tidligere været brugt som dyrefoder. De kan spises af mennesker, men skal have et opkog først. Derved opløses de svage giftstoffer (saponin), der er i frugterne. I folke-medicinen har ukogte hestekastanjer været brugt som brækmiddel! Det er populært at plukke hyldeblomster og –bær til hjemmelavet hyldeblomstdrik og hyldesaft. Det er tilladt at plukke til eget forbrug.

Overdrevsarealet (5) bliver hver sommer brugt til Grøn Koncert.

På Vestereng ligger den sydligste rest af et dige, **Margrethediget (6)**, opkaldt efter Dronning Margrethe I (1353-1412). Diget skulle angiveligt været blevet etableret i 1375, da hun red rundt om Århus for at angive hvor stort et landbrugsareal, der kunne tilkomme århusianerne. Historien om hendes ridt er korrekt, men i virkeligheden lå hendes grænsedragning længere mod syd. Diget er nok først blevet etableret i 1559, da Frederik den II gav Vorregårds marker til Århus by. I dag er det lave dige bevokset, og strækninger af det kan være svære at finde.

Naturforvaltningen har etableret et **shelter med bålplads (7)**, som kan reserveres hos Naturforvaltningen, men ellers er til fri afbenyttelse.

Ved **(8)** ses resterne af de nedlagte militære **langdistanceskydebaner** (200 m og 300 m). Specielt 300 m delen (den sydlige) er under tilgroning med tjørn.